

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-09-16
Besvaras senast
2020-09-23 kl. 12.00

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2020/21:53 Plastpåseskatten

I en tidigare skriftlig fråga (2019/20:1789) till statsrådet Per Bolund, som besvarades av finansminister Magdalena Andersson, undrade jag om regeringen avsåg att riva upp lagstiftningen om plastpåseskatten och låta den svenska miljöpolitiken slå in på en annan väg. Bakgrunden till min fråga var att felaktiga uppgifter och avsaknad av statistik och faktabelägg legat till grund för lagstiftningen om plastpåseskatten.

Finansministern svarade att ”skatten på plastbärkassar bygger på en sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna” och ”är en del av regeringens arbete för att uppnå Sveriges miljömål och EU:s förbrukningsmål för plastbärkassar”.

Nu, fyra månader senare, konstaterar enligt Fplus flera experter att skatten är ett praktfiasko. Miljöpåverkan har i stället ökat, och skatteintäkterna uteblivit, och nu råder dessutom brist på påsar.

”Att betydligt färre väljer en plastbärkasse i livsmedelsbutiken nu när den kostar uppåt sju kronor kan först låta bra miljömässigt. Men eftersom så många i stället väljer en pappåse, eller en avfallspåse på rulle som allt fler har börjat använda, blir effekten tvärtom sämre för miljön”, skriver Fplus.

Enligt Runar Brännlund, professor på Handelshögskolan vid Umeå universitet, har sedan skatten infördes försäljningen av beskattade plastbärkassar minskat med 70 procent inom Ica Sverige. Samtidigt har Icas försäljning av icke beskattade plastkassar, avfallspåsar på rulle, ökat med 60 procent och obeskattade papperspåsar med 60–70 procent. Han menar att det är en dålig skatt av många skäl. ”En aspekt är att de beskattade kassarna, som inte ens utgör ett miljöproblem, ersätts med produkter som är sämre ur miljösynpunkt”.

Bärkassarna av förnybar eller återvunnen plast är dessutom mycket bättre än papperspåsar och bomullskassar. En pappkasse är 43 gånger mer miljöbelastande i sin livscykel, och en bomullspåse behöver användas 20 000 gånger för att komma ner i samma miljöbelastning som en engångsplastpåse.

Eftersom allt fler nu börjar använda sig av avfallspåsar i plast på rulle har de till och med börjat ta slut på många håll.

Enligt Fplus var skatteintäkterna dessutom långt ifrån de förväntade. Efter ett par månader har det gett 50 miljoner kronor medan regeringen räknar med att skatten ska ge två miljarder i intäkter i år.

Med tanke på att skatten slagit helt fel och miljöpåverkan i stället har ökat undrar jag om regeringen är beredd att tänka om?

Lena Lundberg, ansvarig för plastråvarufrågor på IKEM, en branschorganisation för kemi-, plast- och materialföretag, säger till Fplus:

”Skatten är orimlig! Den kopplar inte till någon klimateffekt och den minskar inte nedskräpningen för vi vet att få av dem hamnar i naturen. Vi hoppas nu verkligen att skatten ses över av politikerna. Den som gör fel måste kunna göra om och göra rätt.”

Av denna anledning vill jag fråga finansminister Magdalena Andersson:

Är ministern beredd att nu avskaffa plastpåseskatten?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren